ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΟΜΟΚΕΝΤΡΟ ΦΛΩΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΘΕΜΑ Δ

Ποσότητα ιδανικού αερίου ίση με $\frac{2}{R}$ mol, βρίσκεται αρχικά σε κατάσταση ισορροπίας στην οποία έχει πίεση $2\ 10^5$ N/m^2 θερμοκρασία 100 K. Το αέριο υφίσταται τις εξής διαδοχικές μεταβολές: θερμαίνεται ισοβαρώς μέχρι ο όγκος του να γίνει $5\ 10^{-3}$ m^3. Ακολούθως ψύχεται ισόχωρα μέχρι να αποκτήσει θερμοκρασία ίση με την αρχική. Τέλος το αέριο συμπιέζεται ισόθερμα μέχρι να βρεθεί την αρχική του κατάσταση.

Δ1) Να κατασκευάσετε το διάγραμμα p – V σε βαθμολογημένους άξονες.

Μονάδες 6

Δ2) Να κατασκευάσετε το διάγραμμα p – T και V - T σε βαθμολογημένους άξονες.

Μονάδες 8

Δ3) Υπολογίστε την θερμότητα που αποβάλλει το αέριο συνολικά κατά την κυκλική μεταβολή.

Μονάδες 5

Δ4) Υπολογίστε την μεταβολή της εσωτερικής ενέργειας του αερίου σε κάθε μεταβολή ξεχωριστά.

Μονάδες 6

Δίνεται ότι στα μονατομικά αέρια $C_V = \frac{3R}{2}$ και ότι $\ell n5 \approx 1{,}6$.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Δ1) $\mathbf{(A)} \xrightarrow[\text{θε\textbackslash έρμανση}]{\text{ισοβαρής}} \mathbf{(B)} \xrightarrow[\text{ψύξη}]{\text{ισόχωρη}} \mathbf{(Γ)} \xrightarrow[\text{συμπίεση}]{\text{ισόθερμη}} \mathbf{(A)}$

Εφαρμόζω την καταστατική εξίσωση για την κατάσταση θερμοδυναμικής ισορροπίας

(A): $p_A V_A = n R T_A \rightarrow V_A = \frac{n R T_A}{p_A} = \frac{\frac{2}{R}\ R\ 100\,K}{2\ 10^5\ N/m^2} \rightarrow \mathbf{V_A = 10^{-3}\ m^3}$ **.**

Η μεταβολή **ΑΒ είναι ισοβαρής,** άρα: $\frac{V_A}{T_A} = \frac{V_B}{T_B} \rightarrow \frac{10^{-3}}{100} = \frac{5\ 10^{-3}}{T_B} \rightarrow T_B = \mathbf{500\ K}$.

Η μεταβολή **ΒΓ είναι ισόχωρη**, άρα:

$\frac{p_B}{T_B} = \frac{p_Γ}{T_Γ} \rightarrow \frac{2\ 10^5}{500} = \frac{p_Γ}{100} \rightarrow 5\ p_Γ = 2\ 10^5 \rightarrow \mathbf{p_Γ = \frac{2}{5}\ 10^5\ N/m^2}$.

Συγκεντρώνουμε τις τιμές της πίεσης, του όγκου και της απόλυτης θερμοκρασίας στο παρακάτω πίνακα και κατασκευάζουμε το διάγραμμα p - V:

	A	**B**	**Γ**	**A**
p (N/m²)	**$2\ 10^5$**	**$2\ 10^5$**	**$\frac{2}{5}\ 10^5$**	**$2\ 10^5$**
V (m³)	**10^{-3}**	**$5\ 10^{-3}$**	**$5\ 10^{-3}$**	**10^{-3}**
T (K)	**100**	**500**	**100**	**100**

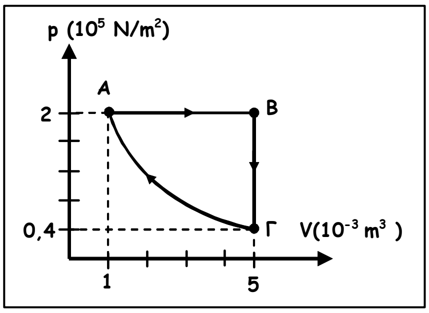

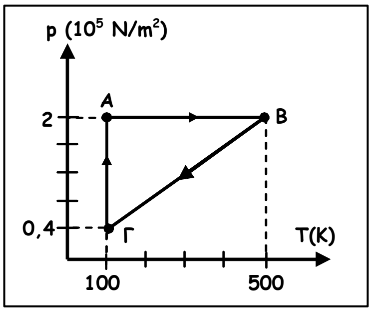

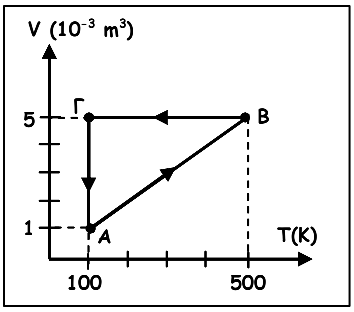

Δ3. Γνωρίζουμε ότι: $C_p - C_V = R \rightarrow C_p = C_V + R \rightarrow\ C_p = \frac{3R}{2} + R \rightarrow\ C_p = \frac{5R}{2}$

Για την ισοβαρή θέρμανση ΑΒ ισχύει:

$Q_{AB} = n\ C_p\ (T_B - T_A) = \frac{2}{R}\ \frac{5R}{2}(500 - 100)\ \rightarrow$ **$Q_{AB} = 2000$ J.**

Για την ισόχωρη ψύξη ΒΓ ισχύει:

$Q_{B\Gamma} = n\ C_V\ (T_\Gamma - T_B) = \frac{2}{R}\ \frac{3R}{2}(100 - 500) = 3\ (-\ 400) \rightarrow$ **$Q_{B\Gamma} = -\ 1200$ J.**

Για την ισόθερμη μεταβολή ΓΑ **ισχύει:**

$$Q_{\Gamma A} = n\ R\ T_\Gamma\ \ell n\frac{V_A}{V_\Gamma} = \frac{2}{R}\ R\ 100\ \ell n\frac{10^{-3}}{5 10^{-3}} = 200\ \ell n\frac{1}{5} = 200\ (-\ \ell n5) \rightarrow$$

$Q_{\Gamma A} = 200\ (-\ 1{,}6) \rightarrow$ **$Q_{\Gamma A} = -\ 320$ J**

Το ποσό της θερμότητας που απέβαλλε το αέριο προς το περιβάλλον κατά τη διάρκεια της κυκλικής μεταβολής είναι: **$Q_{αποβ.} = Q_{B\Gamma} + Q_{\Gamma A} = -\ 1520$ J**

Δ4. Για την ισοβαρή θέρμανση ΑΒ ισχύει:

$\Delta U_{AB} = n\ C_V\ \Delta T_{AB} = \frac{2}{R}\ \frac{3R}{2}\ (T_B - T_A) = 3\ (500 - 100) \rightarrow$ **$\Delta U_{AB} = 1200$ J**

Για την ισόχωρη ψύξη ΒΓ ισχύει:

$\Delta U_{\text{ΒΓ}} = n\, C_V\, \Delta T_{\text{ΒΓ}} = \frac{2}{R}\,\frac{3R}{2}\,(T_{\Gamma} - T_{B}) = 3\,(100 - 500) \rightarrow \boldsymbol{\Delta U_{\text{ΒΓ}} = -\,1200\ J}$

Για την ισόθερμη μεταβολή ΓΑ ισχύει:

$\Delta U_{\text{ΓΑ}} = n\, C_V\, \Delta T_{\text{ΓΑ}} = \frac{2}{R}\,\frac{3R}{2}\,(T_{A} - T_{\Gamma})_{\Delta}\,) \rightarrow \boldsymbol{\Delta U_{\text{ΓΑ}} = 0\ J}$